

NOX
24/8

Regelrådet Regelrådet <regelradet@regelradet.se>

inhämtande av yttrande angående konsekvensutredning

1 meddelande

jessica.wallner@polisen.se <jessica.wallner@polisen.se>

21 juli 2016 15:38

Till: "regelradet@regelradet.se" <regelradet@regelradet.se>

Kopia: "patrik.engstrom@polisen.se" <patrik.engstrom@polisen.se>, "per.lowenberg@polisen.se" <per.lowenberg@polisen.se>, "erika.vagasy@polisen.se" <erika.vagasy@polisen.se>, "kristoffer.tunander@polisen.se" <kristoffer.tunander@polisen.se>, "anna.garphult@polisen.se" <anna.garphult@polisen.se>, "utl-cge.rkp@polisen.se" <utl-cge.rkp@polisen.se>

Hej!

Vi på Gränspolissektionen vid Polismyndighetens Nationella operativa avdelning har tagit fram ett förslag till föreskrifter och därmed också gjort en konsekvensutredning som vi vill ge er tillfälle att yttra er över.

Polismyndigheten har genom 15 § *förordning (2016:723) om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet* bemyndigats att meddela föreskrifter om att förordningens krav om att ha giltig id-handling inte behöver gälla för vissa utpekade grupper av personer under 18 år. Med anledning av detta har myndigheten tagit fram ett förslag till föreskrifter som syftar till att ange den närmare avgränsningen av förutsättningarna för vilka grupper av personer som kan omfattas av ett undantag från skyldigheten att inneha en giltig identitetshandling med fotografi samt de övriga villkor som ska vara uppfyllda för att undantaget ska vara tillämpligt.

Ni bereds härmed tillfälle att yttra er över den konsekvensutredning som ligger till grund för Polismyndighetens förslag till föreskrifter och allmänna råd om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet (PMFS 2016:10, FAP 225-1). Vi är tacksamma för svar senast den 5 augusti 2016 till utl-cge.rkp@polisen.se. Om ni behöver ytterligare underlag eller har några frågor så är ni välkomna att höra av er till mig eller maila vår funktionsbrevlåda (utl-cge.rkp@polisen.se)

Tack på förhand!

Vänliga hälsningar

Jessica Wallner

Handläggare
Nationella operativa avdelningen
Gränspolissektionen

Telefon: 010-563 85 32
Mobil: 072-210 67 68
jessica.wallner@polisen.se

Polismyndigheten

102 26 Stockholm
Besök: Polhemsgatan 30
Telefon till polisen: 114 14

Tänk på miljön! Skriv inte ut det här meddelandet om det inte är nödvändigt.

polisen.se

2 bilagor

 Konsekvensutredning (2).docx
100K

 PMFS 2016 10 id-kontroller 160714docx (2).docx
116K

Datum

2016-07-15

Diariennr (åberopas)

Saknr

A.313.324/2016

225

Polismyndigheten
Nationella operativa avdelningen

Konsekvensutredning över Polismyndighetens förslag till föreskrifter och allmänna råd om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet (PMFS 2016:10, FAP 225-1).

Beskrivning av problemet samt syftet med föreskrifterna

Den 21 december 2015 trädde en ny lag i kraft som ger regeringen rätt att meddela föreskrifter om identitetskontroller vid transporter som utförs med buss, tåg eller passagerarfartyg till Sverige från en annan stat (lagen [2015:1073] om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet). Regeringen har med stöd av denna lag utfärdat förordningen (2015:1074) om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet som började gälla den

4 januari 2016 och upphörde att gälla den 4 juli 2016. Regeringen har därefter utfärdat förordningen (2016:723) om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen och den inre säkerheten i landet, som började gälla den 4 juli 2016 och upphör att gälla den 4 november 2016. Syftet med lagen och förordningen är att avvärja hotet mot allmän ordning och inre säkerhet som uppstått till följd av de ökade migrationsströmmarna.

Enligt 3 § i förordningen ska transportören kontrollera att de passagerare som transportören transporterar till Sverige från Danmark innehar en giltig identitetshandling med fotografi. Polismyndigheten ska enligt 4 § i förordningen kontrollera att transportören har fullgjort sin skyldighet enligt 3 §.

Personer under 18 år som reser i sällskap med en förälder som kan uppvisa en giltig identitetshandling med fotografi omfattas inte av kravet på att inneha en giltig identitetshandling enligt 3 § i förordningen om identitetskontroller. Det ankommer på transportören att ta reda på om en person under 18 år reser med en förälder.

Det har dock uppmärksammats att kravet på att inneha en giltig identitetshandling med fotografi försvårar resandet för danska och svenska skolklasser, idrottsutövare m.fl. i de fall där inte alla deltagande barn har identitetshandlingar och inte heller reser tillsammans med sina föräldrar. Det finns inte någon möjlighet i lagen eller förordningen att medge undantag från kravet att resenärerna innehar giltiga identitetshandlingar med fotografi.

Med anledning av den uppmärksammade problematiken har det införts en ny bestämmelse i förordningen som ger Polismyndigheten befogenhet att meddela föreskrifter om att kravet i 3 § första stycket att inneha en giltig identitetshandling med fotografi inte gäller för vissa specificerade grupper av personer under 18 år som reser i sällskap med en person som är 18 år eller äldre som ska ha uppsikt över gruppen och som kan uppvisa en giltig identitetshandling med fotografi.

Det aktuella förslaget till föreskrifter syftar till att ange den närmare avgränsningen av förutsättningarna för vilka grupper av personer som kan omfattas av ett undantag från skyldigheten att inneha en giltig identitetshandling med fotografi samt de övriga villkor som ska vara uppfyllda för att undantaget ska vara tillämpligt.

Alternativa lösningar till föreskrifter

Införandet av förordningen (2015:1074) om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet, har medfört den konsekvensen att det hämmar möjligheterna för barn och ungdomar i framförallt Danmark och Sverige som saknar pass eller annan identitetshandling att delta i t.ex. skolresor och idrottsutbyte.

För att kunna medge undantag från kravet i förordningen krävs stöd i författning. Den nuvarande lagen och förordningen innehåller inga bestämmelser som, i annat fall än när en person under 18 år reser med en förälder, medger möjlighet till undantag från kravet att resenärerna innehar giltiga identitetshandlingar med fotografi.

Det är således inte tillräckligt med t.ex. information rådgivning eller frivilliga överenskommelser för att lösa det uppkomna problemet.

Genom att Polismyndigheten ges bemyndigande att meddela föreskrifter om att kravet i 3 § första stycket att inneha en giltig identitetshandling med fotografi inte gäller för vissa specificerade grupper av personer, erhålls ett sådant författningsstöd som krävs för att kunna medge undantag från förordningen. Konsekvensutredning över Polismyndighetens förslag till föreskrifter och allmänna råd om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet (PMFS 2016:10, FAP 225-1). Konsekvensutredning över Polismyndighetens förslag till föreskrifter och allmänna råd om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet (PMFS 2016:10, FAP 225-1). Konsekvensutredning över Polismyndighetens förslag till föreskrifter och allmänna råd om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet (PMFS 2016:10, FAP 225-1).

Vilka som berörs av föreskrifterna

Transportörerna kommer att beröras av föreskrifterna på så sätt att de kommer att behöva ta ställning till i vilka fall undantagsbestämmelserna i föreskrifterna är tillämpliga och om de närmare villkoren för dessa är uppfyllda.

Vissa privatpersoner, skolor, idrottsföreningar och organisationer kommer att beröras, genom att undantagsbestämmelserna medför möjligheter för dem att genomföra resor som de i praktiken annars hade haft svårt att få till stånd.

Polismyndigheten respektive Transportstyrelsen och dess personal kommer att beröras genom att det kommer finnas ytterligare bestämmelser att tillämpa vid kontrollerna och att i det sammanhanget ta ställning till om transportörerna fullgjort sin kontrollskyldighet i förhållande till undantagets tillämplighet.

Bemyndigande som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

15 § förordningen (2016:723) om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet.

Kostnadmässiga och andra konsekvenser som föreskrifterna medför

Enligt 3 § förordningen (2016:723) om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet ska en transportör kontrollera att de passagerare som transportören med buss eller tåg transporterar till Sverige från Danmark innehar en giltig identitetshandling med fotografi. Kravet att inneha en giltig identitetshandling med fotografi gäller inte för personer under 18 år som reser i sällskap med förälder som kan uppvisa en giltig identitetshandling med fotografi. Kraven gäller även för transporter med passagerarfartyg som genomför resor som är 20 nautiska mil eller kortare.

Polismyndigheten ska enligt 4 § i förordningen kontrollera att transportören har fullgjort sin skyldighet enligt 3 §.

Transportörerna är således skyldiga att kontrollera att samtliga av deras passagerare innehar giltiga identitetshandlingar. När det gäller kontroll mot undantaget för personer under 18 som reser i sällskap med förälder, gäller transportörens skyldighet att kontrollera att den berörda personen är under 18 år och att den person som denne reser med är den underåriges förälder. Det är transportören som, vid Polismyndighetens kontroll av om transportören fullgjort sin kontrollskyldighet, har bevisbördan för att denne fullgjort sin skyldighet.

Transportörerna har således redan på grund av gällande förordning en skyldighet att kontrollera att i princip samtliga passagerare innehar giltig identitetshandling med fotografi samt bevisbördan för att kontrollen fullgjorts.

Genom de nu aktuella föreskrifterna kommer vissa grupper av personer som är under 18 år att undantas från kravet på att inneha giltig identitetshandling med fotografi, om de reser i sällskap med en vuxen som har uppsikt över gruppen och som innehar en sådan identitetshandling. Ytterligare en förutsättning är att den medföljande vuxne uppvisar en förteckning över de medföljande underåriga som ingår i gruppen samt ett intyg från en skola, idrottsförening

eller liknande som visar att det är fråga om en sådan organiserad gruppresa som omfattas av undantaget.

Av allmänna råd till föreskrifterna framgår att det inte kan krävas att den som kontrollerar de beskrivna dokumenten ska göra en mer ingående bedömning av dokumentens äkthet eller företa en omfattande utredning angående uppgifternas riktighet. Finns det skriftlig dokumentation som innehåller de uppgifter som anges i bestämmelsen och det i övrigt inte framkommit något som ger anledning att ifrågasätta uppgifterna bör de kunna godtas.

Det innebär således att transportörens kontroll i praktiken kan begränsas till att kontrollera att den medföljande vuxne innehar en giltig identitetshandling med fotografi, något som redan genom 3§ i förordningen ändå ska kontrolleras, samt att kontrollera den förteckning och det intyg som den vuxne ska uppvisa. Förfarandet torde vara relativt enkelt och inte medföra några större tillämpningsproblem för transportörerna och inte heller medföra någon tidsåtgång av betydelse. Föreskrifterna borde därför inte heller medföra några ekonomiska konsekvenser, utöver de som redan är en följd av den gällande förordningen.

Eftersom regleringen inte bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt innehåller konsekvensutredningen inte någon beskrivning av t.ex. antalet företag som berörs, vilken tidsåtgång eller kostnader regleringen kan föra med sig för företagen.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Det måste finnas utrymme för medlemsstaterna att vidta de åtgärder som krävs för att upprätthålla lag och ordning och skydda nationell säkerhet. EU-rätten har inte ansetts utgöra något hinder mot förordningen. Att utfärda dessa föreskrifter, som följer av ett bemyndigande från förordningen, borde därmed inte heller stå i strid med EU:s regelverk.

Tidpunkten för ikraftträdande

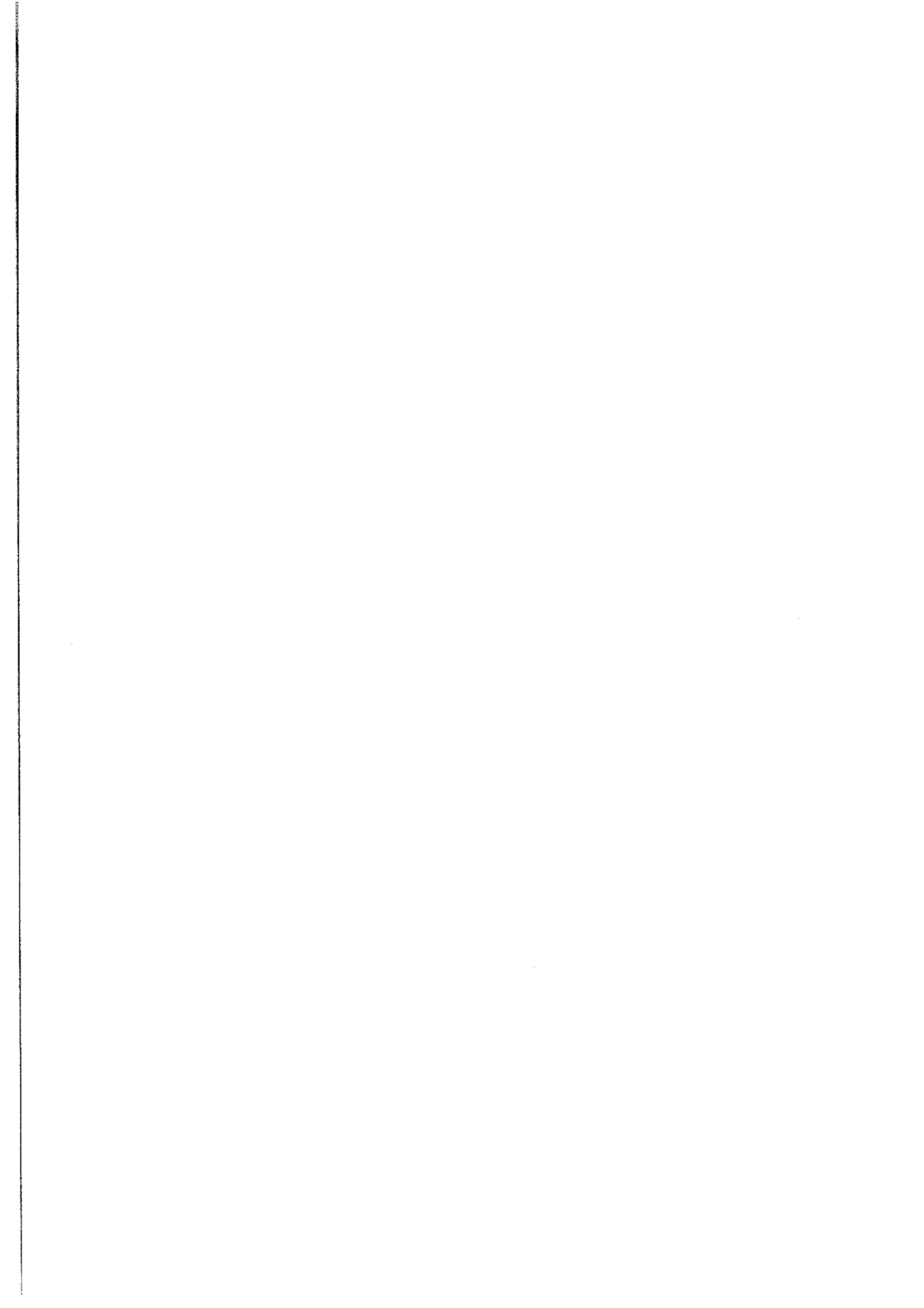
Förordningen (2016:723) om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen och den inre säkerheten i landet, är tidsbegränsad och upphör att gälla den 4 november 2016.

Tiden mellan det att föreskrifterna kan beslutas och till dess att förordningen, och därmed Polismyndighetens bemyndigande, upphör är knapp. Oaktat det förutsätter föreskrifterna att det ges tillräckligt utrymme mellan det att föreskrifterna publiceras till dess att de börja gälla, så att berörda transportörer, passagerare, skolor, idrottsföreningar och myndigheter hinner ta del av och anpassa sig till föreskrifterna.

Föreskrifterna bör därför inte träda i kraft tidigare än två veckor efter det att det utkommit från trycket. En lämplig tidpunkt för ikraftträdande bedöms därför vara den 15 september 2016.

Mot bakgrund av att förordningen (2016:723) om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen och den inre säkerheten i landet upphör att gälla den 4 november 2016, tidsbegränsas föreskrifterna och upphör att gälla vid samma tidpunkt.

Jessica Wallner
Gränspolissektionen

Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om PMFS 2016:10 vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet;

FAP 225-1

Utkom från trycket
den

beslutade den xx xxxx 2016.

Polismyndigheten föreskriver följande med stöd av 15 § förordningen (2016:723) om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet och meddelar följande allmänna råd.

1 § Enligt 3 § förordningen (2016:723) om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet ska en transportör kontrollera att de passagerare som transportören med buss, tåg eller passagerarfartyg (för resor som är 20 nautiska mil eller kortare) transporterar till Sverige från Danmark innehar en giltig identitetshandling med fotografi.

Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om att kravet i 3 § första stycket nämnda förordning att inneha en giltig identitetshandling med fotografi inte gäller för vissa specificerade grupper av personer under 18 år som reser i sällskap med en person som är 18 år eller äldre som ska ha uppsikt över gruppen och som kan uppvisa en giltig identitetshandling med fotografi.

2 § För att en person ska kunna undantas från kravet på giltig identitetshandling krävs att personen är

1. under 18 år,
2. bosatt i Norden,
3. är nordisk medborgare eller EU/EES-medborgare alternativt har uppehållstillstånd i det nordiska land som han eller hon är bosatt i, och
4. ingår i en sådan grupp som avses i 3–4 §§.

3 § En grupp av sådana personer som avses i 2 § ska vara undantagen från kravet på giltig identitetshandling om gruppen har en tydlig koppling till skol-, idrotts- eller kulturverksamhet och syftet med resan är att genomföra aktivitet hänförlig till den verksamheten. Även grupper av underåriga från en vårdinrättning undantas från kravet på identitetshandling förutsatt att syftet med resan är legitimt.

Allmänna råd **PMFS 2016:10**

Bestämmelsen omfattar grupper från skolor, idrottsklubbar och kulturföreningar. Exempel på sådana grupper är skolklasser, idrottslag, sångköror och barngrupper som ska åka på kolonivistelser. Syftet med resan ska vara att utöva aktivitet hänförlig till verksamheten, dvs. det måste finnas legitima skäl till resan. Att ett fotbollslag ska åka till Sverige för att spela match är exempelvis ett legitimt skäl för den gruppens resa. Vidare är barn som bor på LSS-boende och ska åka på rekreationsutflykt ett exempel på sådana grupper av underåriga från en vårdinrättning som avses i denna bestämmelse.

4 § För att en sådan grupp av personer som avses i 2 § ska vara undantagen från kravet på giltig identitetshandling krävs att gruppen reser i sällskap med en person som är 18 år eller äldre som ska ha uppsikt över gruppen och som kan uppvisa en giltig identitetshandling med fotografi. För att den vuxne ska ha möjlighet att utöva det ansvar som uppsikten innebär får gruppen inte bestå av fler än 30 personer.

Allmänna råd

Under resan ska de underåriga stå under den medföljande vuxnes ansvar och uppsikt. Det kan vara en lärare, ledare, tränare eller annan jämförbar person som under resan intar denna roll och ansvar. Även en grupp som reser med fler än en vuxen kan omfattas av undantaget. Det krävs dock att det alltid finns en utpekad vuxen som har det formella ansvaret över gruppen och som är den som ska prestera ett underlag som visar att gruppen omfattas av undantaget. Bestämmelsen innebär att en grupp som den vuxne ska ha uppsikt över får bestå av minst 1 och högst 30 personer. Grupper som omfattar fler än 30 personer måste därför delas upp, så att varje grupp medföljs av var sin vuxen som ansvarar för uppsikten över respektive grupp.

5 § Den medföljande vuxne som avses i 4 § ansvarar för att genom en förteckning visa att alla gruppdeltagare uppfyller kraven i 2 §. Förteckningen ska innehålla uppgifter om samtliga deltagares personuppgifter (namn och personnummer alternativt uppgift om födelsestid). I förteckningen ska också intygas att samtliga deltagare uppfyller kraven i 2 §.

Den vuxne ansvarar också för att genom intyg visa att det är fråga om en sådan organiserad gruppresa med legitima skäl som sägs i 3 §. I intyget ska skolan, föreningen eller organisatören av gruppen skriftligen bekräfta gruppens existens och att syftet med gruppens resa är legitimt samt att barnen med sina vårdnadshavares medgivanden står under den medföljande vuxnes uppsikt och att det är denne som ansvarar för gruppen.

Allmänna råd

Det kan inte krävas att den som kontrollerar de i 5 § beskrivna dokumenten ska göra en mer ingående bedömning av dokumentens

äkthet eller företa en omfattande utredning angående uppgifternas **PMFS 2016:10** riktighet. Finns det skriftlig dokumentation som innehåller de uppgifter som anges i bestämmelsen och det i övrigt inte framkommit något som ger anledning att ifrågasätta uppgifterna bör de kunna godtas.

Denna författning träder i kraft den xx xxxxxxxx 2016 och upphör att gälla den 4 november 2016.

På Polismyndighetens vägnar

DAN ELIASSON

Patrik Engström
(Nationella operativa avdelningen)

